

Pripomienky k návrhu zásad výberového konania do vyššej sudcovskej funkcie preposlané JUDr. Erikou Zajacovou

K zaslanému materiálu mám zásadné pripomienky pokiaľ ide o návrh súdnej rady v článku 4 „Zásad“.

Som toho názoru, že pokiaľ je zachovaný princíp „rovnakého prístupu“ k funkcii sudcu podľa Zákona o sudcoch, teda, že o funkciu sudcu na krajskom súde či najvyššom súde sa môže uchádzať každý, kto spĺňa náležitosti právnickej praxe z hľadiska jej dĺžky, tak v prípade tohto navrhovaného znenia článku 4 je táto zásada porušená (uvediem nižšie v čom). Preto si osobne myslím, že akékoľvek stanovovanie „formálnych“ kritérií pre to, aby sa sudca mohol uchádzať o ustanovenie do vyššej sudcovskej funkcie bude vždy problematické a bude sa v individuálnych prípadoch javiť ako nespravodlivé. Veď je plne v kompetencii výberovej komisie starostlivo zvážiť výber každého uchádzača(!).

Navrhované znenie celého sporného článku, ktoré o. i. ako som sa dopátral, sporuje aj samotné MS SR, je vágne minimálne v bode 1. a 3. Osobne nechápem čo sa má na mysli v bode 1 „ak nie je uvedené inak“ a v bode 3. kde slovo „môže“ v praxi skutočne viesť k sporom pri započítavaní lehoty, pretože to môže viesť až k arbitrárnosti v týchto prípadoch, keď nie sú nastavené žiadne ďalšie transparentné kritéria. Tu je pri tomto navrhovanom znení navyše problematické, že nepočíta aj s prípadom, že sudca mohol byť dočasne pridelený na iný súd rovnakého stupňa (či dokonca najvyššieho) !

Osobitne však navrhované znenie bodu 2. tohto sporného článku zjavne zvýhodňuje niektorých uchádzačov a niektorých tým súčasne diskriminuje nielen na najvyššom súde ale predovšetkým vo vzťahu k uchádzačom na krajskom súde.

Pre bližšie vysvetlenie pokiaľ ide o najvyšší súd, ide o uchádzačov, ktorí boli prelození na výkon funkcie z krajského súdu oproti uchádzačom, ktorí boli pridelení na najvyšší súd z výberového konania, ktorí doposiaľ sudcami neboli alebo boli sudcami okresného súdu.

Ak má mať výnimku uchádzač o takúto funkciu na najvyššom súde podľa bodu 2 sporného článku, nech takúto výnimku má aj uchádzač na krajskom súde a v takomto prípade by bolo relevantné doplniť sporný článok o ďalší bod v nasledovnom znení: „Výberového konania na predsedu senátu krajského súdu sa môže zúčastniť aj sudca krajského súdu, ktorý vykonáva funkciu sudcu na krajskom súde najmenej jeden rok, ak reálne rozhodoval ako predseda senátu okresného súdu (alternatívne ak vykonával funkciu predsedu senátu) najmenej 10 rokov.

Na podporu uvedeného môjho návrhu musím uviesť, že aj sudca okresného súdu procesne a principiálne postupuje vo veciach, kde koná a rozhoduje senát teda obdobne ako senát vyšších súdov. Obstojí tiež argument, že o to viac, keď na súde prvého stupňa tvorí senát aj laický prvok – 2-aja prísediaci. Doba 10 rokov je adekvátne tiež pre získanie profesijnej skúsenosti.

Podľa môjho názoru doba 6 mesiacov v bode 2. sporného článku by bola primeraná. Netreba opomínať, že môže nastať na súdoch aj personálny problém, v prípade napr. generačnej obmeny sudcov potom pre bezpríťahové a plynulé vybavovanie agendy, keď sa súdy vyššieho stupňa síce podarí doplniť o sudcov, ale môže nastať v reálnom čase nedostatok sudcov s vyššou sudcovskou funkciou, t. j. predsedov senátov (najmä pokiaľ ide o trestné veci).